

Bronnenkaart

Het islamitische gebed en vereisten voor een islamitische gebedsruimte

Het islamitische rituele gebed (*salat*), dat bestaat uit een voorgeschreven reeks woorden met bijbehorende lichaamshoudingen, is in de Islam een belangrijke manier om God te aanbidden. Naast een uitdrukking van het geloof is de *salat* ook een manier om het geloof vorm te geven en te verdiepen. Een functie die het gebed in de meeste religies vervult.

De Islam schrijft vijf gebedstijden voor: (1) kort voor zonsopkomst, (2) rond het middaguur, (3) in de middag, (4) bij zonsondergang, (5) tussen een uur na zonsondergang en middernacht. Het is echter niet noodzakelijk om deze gebedstijden strikt na te volgen. Zo kunnen, omwille van omstandigheden, twee *salats* worden gecombineerd of kan een overgeslagen *salat* later worden ingehaald. Verder zijn aanpassingen ook acceptabel in situaties van ziekte of reizen met het openbaar vervoer. Vrouwen die ongesteld zijn voeren de *salat* niet uit, omdat het menstruatiebloed de vrouw onrein maakt. Zo is ook de man onrein na een zaadlozing.

Enkele vereisten voor een gebedsruimte die geschikt is voor het islamitische gebed zijn:

- De vorm van de kamer moet het toelaten dat het mogelijk is in de richting van Mekka te bidden. Vaak is er in de kamer ook een aanwijzing in welke richting Mekka ligt. Verder moet er voldoende vrije ruimte zijn op de grond aangezien men geknield op een gebedsmatje bidt.
- Vooraleer men bidt is het de gewoonte dat gelovigen een rituele 'kleine wassing' (*wudu*) uitvoeren. Dit is een afzonderlijk ritueel met een voorgeschreven reeks handelingen en woorden om de persoon rein te maken (letterlijk en figuurlijk) vooraleer men bidt. De aanwezigheid van stromend water bij een gebedsruimte is dan ook aangewezen. Daarbij worden gezicht, handen, armen en voeten gewassen.
- Geen aanwezigheid van beelden en afbeeldingen van mensen. Het verbod op afbeeldingen van mensen gaat terug op het Oude Testament (Exodus 20:4 en Deuteronomium 4:15-18). In de islam wordt dit verbod zeer strikt nageleefd in moskeeën, maar niet altijd in de versiering van niet-religieuze gebouwen. Dit verbod is er ook de oorzaak van dat de islamitische wereld geen traditie van figuratieve schilderkunst kent zoals in het westen.
- Vrij van onreine (*haram*) zaken: vuil, bloed, uitwerpselen, alcohol, niet-*halal* vlees.
- Ruimte om schoenen te plaatsen vooraleer men binnenkomt in de gebedsruimte.
- Voldoende stilte en privacy zodat men zich kan concentreren op de gebeden.
- Voldoende plaats om mannen en vrouwen eventueel gescheiden te laten bidden zodat ze elkaar niet kunnen afleiden. Mannen en vrouwen kunnen echter wel gebruik maken van dezelfde kamer. Vaak, maar niet altijd, wordt de kamer gedurende het gebed gescheiden, bijvoorbeeld door middel van een gordijn. Sommige gebedsruimtes, bv. in moskeeën hebben gescheiden ingangen, andere gebedsruimtes hebben enkel een scheiding binnen de ruimte zelf.
- Aanwezigheid van gebedskleedjes of plaats om de gebedskleedjes op te bergen zodat niet iedereen zijn kleedje elke dag hoeft mee te zeulen in zijn of haar tas.

Een gebedsruimte kan gedeeld worden met mensen van een ander geloof, zolang niet ingeboet moet worden aan de bovenstaande condities van een gebedsruimte.

Onderstaande foto's illustreren enkele islamitische gebedsruimtes:

Universiteit Twente (NL)

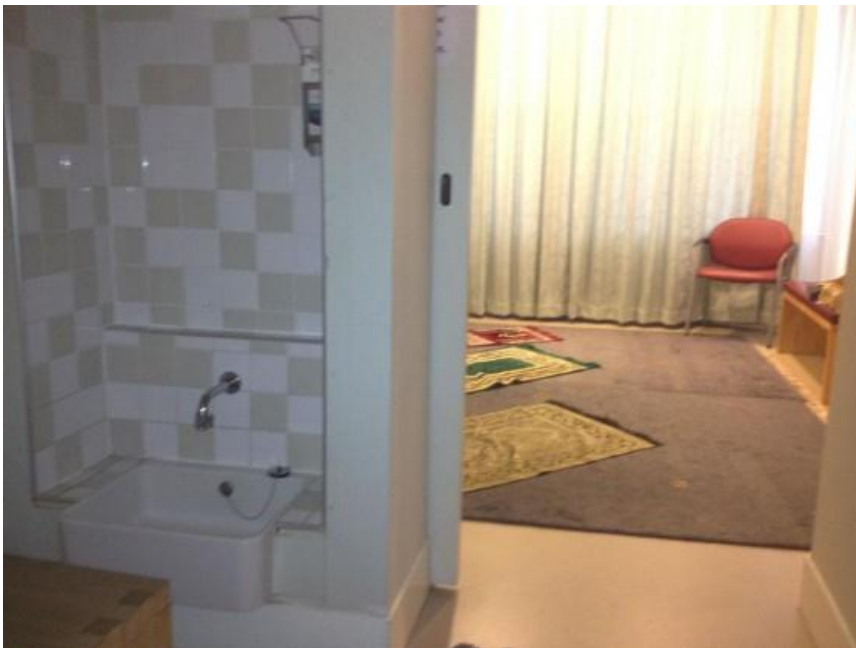
Erasmus Universiteit MC (NL)

Katholieke Universiteit Leuven (BE)

De stilteruimte in het ziekenhuis MC Rotterdam (NL)

Bronnen:

- Clark, M. (2003). *Islam voor dummies*. Pearson education Benelux.
- www.campusalam.org